

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i SKL Kommentus AB, org.nr 556026-1900

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för SKL Kommentus AB för räkenskapsåret 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dessas finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

ny

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för SKL Kommentus AB för räkenskapsåret 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Särskild förteckning över lån och säkerheter har upprättats i enlighet med vad som föreskrivs i aktiebolagslagen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fort-löpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 19 april 2018

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

ÅRSREDOVISNING OCH KONCERNREDOVISNING

2017-01-01--2017-12-31

för

SKL Kommentus AB
556026-1900

Årsredovisningen omfattar:

Sida

Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning Koncern	5
Balansräkning Koncern	6
Rapport över förändring i eget kapital Koncern	8
Kassaflödesanalys Koncern	9
Resultaträkning Moderbolag	10
Balansräkning Moderbolag	11
Rapport över förändring i eget kapital Moderbolag	13
Kassaflödesanalys Moderbolag	14
Noter	15

SKL Kommentus AB
556026-1900

ÅRSREDOVISNING OCH KONCERNREDOVISNING FÖR SKL KOMMENTUS AB

Styrelsen och verkställande direktören för SKL Kommentus AB avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2017-01-01--2017-12-31.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Verksamhetens art och inriktning

Bolaget bedriver verksamhet inom offentlig upphandling samt inköpscentrals- och förlagsverksamhet för kommuner, landsting, regioner samt deras bolag.

Ägarförhållanden

SKL Kommentus AB ägs till 98% av SKL Företag AB, org.nr 556117-7535, övriga aktier ägs av 256 kommuner, landsting och regioner. Sveriges Kommuner och Landsting äger i sin tur samtliga aktier i SKL Företag AB. SKL Kommentus AB är moderbolag i SKL Kommentuskoncernen. Bolaget äger samtliga aktier i SKL Kommentus Inköpscentral AB, SKL Kommentus Media AB samt AffärsConcept i Stockholm AB.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Den 1 januari 2017 övergick koncerngemensamma avdelningar från SKL Kommentus Inköpscentral AB till moderbolaget SKL Kommentus AB. Huvudanledningen var en förenklad och samordnad administration och redovisningsstruktur. I syfte att förbättra och stärka koncernens kommunikation gentemot kunder, samarbetspartners och medarbetare bildades i början av året en ny kommunikationsavdelning med en nyrekryterad Kommunikationschef.

Mediaverksamheten, som sen 2013 drivs i moderbolaget, har trots förväntningar på en vikande efterfrågan på bl a tryckta produkter, även de senaste åren haft en stabil försäljning. Affärsområdet Media heter numera HR & Chefsstöd och har under året stärkt samarbetet med SKL, framför allt med den Arbetsgivarpolitiska avdelningen och övertagit ansvaret för det digitala löneanalysverktyget Lönelänken. Vidare har ett arbete med utveckling av de digitala HR-tjänsterna påbörjats. Under hösten 2017 anställdes Maria Dahlberg, som ny affärsområdeschef för HR & Chefsstöd.

SKL Kommentus Inköpscentral AB (SKI) har haft ännu ett verksamhetsår präglad av tillväxt. Tillströmningen av nya avropsanmälningar på ramavtalen har ökat jämfört med föregående år och SKI's långsiktiga målsättning är att ha minst hälften av landets kommuner, landsting och regioner anslutna till SKI's basportföljsavtal. Det överskott som skapas i SKI återinvesteras i sin helhet i verksamheten för att möta kundernas framtida förväntningar på god kvalitet och hög relevans i våra leveranser. Fram till och med första kvartalet 2016 utfördes en genomfakturerings av oljeintäkter i bolaget, därav tidigare års betydligt högre intäkter än under 2016 och 2017.

SKL Kommentus AB
556026-1900

AffärsConcept i Stockholm AB har under året varit starkt fokuserade på försäljningsökning, rekrytering samt effektivisering av arbetssätt. Ett nytt tjänsteområde, Interimslösningar, har lanserats. Årets första månader innebar goda resultat för AffärsConcept. Under sommarmånaderna investerades i en omfattande kompetensutvecklande insats för hela koncernens anställda, vilket påverkat resultatet negativt på kort sikt. Under hösten tillsattes en utredning för hela koncernen, då en oreglerad tjänstepensionspremie sedan att antal år tillbaka till personalen uppdagades. En avsättning motsvarande den oreglerade premien bokfördes innan årets slut.

Utveckling av verksamhet, ställning och resultat, Koncernen

(Mkr)	2017	2016	2015	2014 ⁽³⁾	2013 ⁽³⁾
Nettoomsättning	212	191	351	352	373
Resultat e. finansiella poster	27	42	39	20	13
Balansomslutning	192	163	159	110	133
Soliditet ⁽¹⁾	72%	72%	54%	50%	33%
Avkastning på eget kapital ⁽²⁾	21%	42%	56%	41%	36,0%
Medelantal anställda	109	97	78	73	67

⁽¹⁾ Justerat eget kapital / Balansomslutning. Med justerat eget kapital avses eget kapital + obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatteskuld.

⁽²⁾ Resultat efter finansiella poster / Genomsnittligt justerat Eget kapital

⁽³⁾ Från och med 1 januari 2014 tillämpar företaget BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning ("K3"). Jämförelseåret 2013 har omräknats i enlighet med K3. Omräkning av tidigare år har ej skett. Tidigare tillämpade företaget Årsredovisningslagen samt Bokföringsnämndens allmänna råd för större företag.

SKL Kommentus AB
556026-1900

Utveckling av verksamhet, ställning och resultat, Moderbolag

(Mkr)	2017	2016	2015	2014 ⁽³⁾	2013 ⁽³⁾
Nettoomsättning	84	29	32	30	21
Resultat e. finansiella poster	2	4	9	6	10
Balansomslutning	84	102	98	88	88
Soliditet ⁽¹⁾	45%	38%	36%	30%	40%
Avkastning på eget kapital ⁽²⁾	5%	12%	28%	17%	29,0%
Medelantal anställda	30	6	5	5	5

⁽¹⁾ Justerat eget kapital / Balansomslutning. Med justerat eget kapital avses eget kapital + obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatteskuld.

⁽²⁾ Resultat efter finansiella poster / Genomsnittligt justerat Eget kapital

⁽³⁾ Från och med 1 januari 2014 tillämpar företaget BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning ("K3"). Jämförelseåret 2013 har omräknats i enlighet med K3. Omräkning av tidigare år har ej skett. Tidigare tillämpade företaget Årsredovisningslagen samt Bokföringsnämndens allmänna råd för större företag.

Utdelning

Koncernens resultat efter finansiella poster uppgår till 26 985 141 kr.

Utdelning till aktieägarna föreslås inte. Resultatet från inköpscentralen är inte utdelningsbart med hänsyn tagen till inköpscentralers sätt att verka. Med detta borträknat uppstår inte några större summor utdelningsbara medel efter koncernbidrag, varför styrelsen föreslår stämman att inte besluta om utdelning för verksamhetsåret 2017. Detta trots att den ekonomiska styrkan är mycket god och av det skälet kunde motivera utdelning. Medlen kvarstår emellertid i verksamheten och blir disponibla för fortsatt verksamhetsutveckling till gagn för kommuner, landsting och regioner.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Företaget gör bedömningen att man ej står under några väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.

Förväntad framtida utveckling

Den nya koncernstrukturen, som nu är etablerad, möjliggör en mer effektiv administration och ledning. Den ger även goda förutsättningar för ännu fler satsningar på affärsnytta och ökad närvaro ute hos kunderna, vilket i sig ska leda till en fortsatt god och stabil lönsamhet samt att Kommentuskoncernen uppfattas som offentlig sektors mest värdefulla samarbetspartner.

Samtliga koncernens affärsverksamheter kommer från och med 1 januari 2018 bedrivas i egna dotterbolag. Samtliga affärsområden förväntas växa under året, som ett resultat av ökad efterfrågan från befintliga och nya kunder inom såväl inköps- som HR-området. Styr- och stöдавdelningarna är fortsättningsvis organiserade i moderbolaget, med uppdraget att verka som ett effektivt stöd för dotterbolagens respektive affär och verksamhet.

SKL Kommentus AB
556026-1900

Icke-finansiella upplysningar

Företaget bedriver ett aktivt arbete med att ständigt förbättra den interna kontrollen. Varje år beslutas av styrelsen om en policy för intern kontroll. Kortfattat innebär detta att en risk- och väsentlighetsanalys upprättas för berörda områden. Därefter upprättas en plan för det kommande årets interna kontrollarbete. Vid utvärderingarna av det interna kontrollarbetet övervägs förändringar av rutiner och kontroller. Den interna revisionen för verksamhetsåret 2017 har utförts enligt de beskrivna rutinerna.

Personal

Personalomsättningen har varit på en normal nivå under 2017. Rekryteringstakten har gått i linje med budget och prognoser för året och till de flesta lediga tjänster har antalet ansökningar varit tillfredsställande. För att alltid kunna erbjuda den bästa konsultationen till våra kunder är det av största vikt att företaget satsar på kompetensutveckling. År 2017 har personalen genomgått utbildningar bland annat inom ledarskap, ny upphandlingslagstiftning, GDPR och projektledning.

Miljö

Företagets verksamhet kräver inga särskilda miljötillstånd. Företaget bedriver ingen miljöfarlig verksamhet. Företaget försöker att i sin verksamhet ta största möjliga hänsyn till miljöpåverkan och hänsynstagande inom främst upphandlingar för minimerad miljöpåverkan och socialt hänsynstagande. Inom upphandlingsverksamheten kommer ökad uppmärksamhet att ägnas åt hållbar upphandling och flera initiativ planeras på detta område. Dotterbolaget SKL Kommentus Inköpscentral fortsätter att utveckla sitt system för social och etisk kontroll, som erbjuds kommunerna via Hållbarhetskollen. Detta arbete leds av koncernens Hållbarhetschef som också verkar för samtliga av koncernens verksamheters hållbarhets- och miljöarbete.

Förslag till vinstdisposition (kronor)

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel

Balanserat resultat	13 729 127
Årets resultat	133 301
	13 862 428

Styrelsen föreslår att

i ny räkning balanseras	13 862 428
	13 862 428

Beträffande företagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar, rapporter över förändringar i eget kapital, kassaflödesanalyser samt noter. Alla belopp uttrycks i tusentals svenska kronor där ej annat anges.

SKL Kommentus AB
556026-1900

Koncern

RESULTATRÄKNING

(Tkr)

	Not	2017-01-01 2017-12-31	2016-01-01 2016-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	4, 5	212 328	190 517
		212 328	190 517
Rörelsens kostnader			
Handelsvaror		-27 860	-37 806
Övriga externa kostnader	6, 7	-38 070	-27 690
Personalkostnader	8	-116 263	-79 966
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	9	-2 171	-2 658
Övriga rörelsekostnader		-80	0
Rörelseresultat		27 884	42 397
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter	10	8	16
Räntekostnader och liknande kostnader	11	-907	-299
Resultat efter finansiella poster		26 985	42 114
Bokslutsdispositioner			
Resultat före skatt		26 985	42 114
Skatt på årets resultat	13	-6 684	-9 917
ÅRETS RESULTAT		20 301	32 197

SKL Kommentus AB
556026-1900

Koncern BALANSRÄKNING

(Tkr)

	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Programvaror	14	7 312	3 888
Goodwill	15	1 000	1 612
		8 312	5 500
Materiella anläggningstillgångar			
Nedlagda utgifter på annans fastighet	16	3 061	18
Inventarier, verktyg och installationer	17	5 325	604
		8 386	622
Finansiella anläggningstillgångar			
Uppskjuten skattefordran		1 609	0
Andra långfristiga fordringar		244	244
		1 853	244
Summa anläggningstillgångar		18 551	6 366
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Varor under tillverkning		0	150
Färdiga varor och handelsvaror	19	2 243	2 146
		2 243	2 296
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		31 635	22 433
Fordringar hos koncernföretag		1 590	1 843
Aktuella skattefordringar		1 440	295
Övriga fordringar		1 248	812
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	17 211	11 609
		53 124	36 992
Kassa och bank		117 785	117 061
Summa omsättningstillgångar		173 152	156 349
SUMMA TILLGÅNGAR		191 703	162 715

SKL Kommentus AB
556026-1900

Koncern BALANSRÄKNING

	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital		21 600	21 600
Annat eget kapital inklusive årets resultat		116 117	95 816
Summa eget kapital		137 717	117 416
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		7 313	0
Uppskjuten skatteskuld		0	581
		7 313	581
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		10 325	6 366
Skulder till koncernföretag		527	1 932
Aktuella skatteskulder		0	3 969
Övriga kortfristiga skulder		9 085	9 168
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	26 736	23 283
		46 673	44 718
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		191 703	162 715

SKL Kommentus AB
556026-1900

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

(Tkr)

	Not	Aktiekapital	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2016		21 600	63 619	85 219
Årets resultat			32 197	32 197
Utgående balans per 31 december 2016		21 600	95 816	117 416

Aktiekapital 216 000 aktier á kvotvärde 100 kronor.

	Not	Aktiekapital	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2017		21 600	95 816	117 416
Årets resultat			20 301	20 301
Utgående balans per 31 december 2017		21 600	116 117	137 717

Aktiekapital 216 000 aktier á kvotvärde 100 kronor.

SKL Kommentus AB
556026-1900

Koncern

KASSAFLÖDESANALYS

(Tkr)	Not	2017-01-01 2017-12-31	2016-01-01 2016-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		26 985	42 114
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:			
Avskrivningar		2 171	2 658
Förändringar av avsättningar		7 313	0
Betald inkomstskatt		-14 283	-13 771
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		22 186	31 001
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Minskning(+)/ökning(-) av varulager		53	141
Minskning(+)/ökning(-) av övriga kortfristiga fordringar		-14 892	112 236
Minskning(-)/ökning(+) av övriga kortfristiga skulder		5 924	-24 722
Kassaflöde från den löpande verksamheten		13 271	118 656
Investeringsverksamheten			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-4 769	-1 496
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	48
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-7 990	-148
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		212	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-12 547	-1 596
Årets kassaflöde		724	117 060
Likvida medel vid årets början		117 061	1
Likvida medel vid årets slut		117 785	117 061

SKL Kommentus AB
556026-1900

Moderbolag
RESULTATRÄKNING
(Tkr)

	Not	2017-01-01 2017-12-31	2016-01-01 2016-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	4,5	83 559	28 750
		83 559	28 750
Rörelsens kostnader			
Handelsvaror		-13 245	-12 236
Övriga externa kostnader	6,7	-34 087	-4 748
Personalkostnader	8	-32 148	-7 113
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	9	-1 319	-238
Övriga rörelsekostnader		-59	0
Rörelseresultat		2 701	4 415
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter	10	1	3
Räntekostnader och liknande kostnader	11	-632	-143
Resultat efter finansiella poster		2 070	4 275
Bokslutsdispositioner			
Lämnat koncernbidrag	12	-3 200	0
Förändring av periodiseringsfond		1 542	-1 000
Resultat före skatt		412	3 275
Skatt på årets resultat	13	-279	-944
ÅRETS RESULTAT		133	2 331

SKL Kommentus AB
556026-1900

Moderbolag			
BALANSRÄKNING			
(Tkr)	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Programvaror	14	6 017	0
		6 017	0
Materiella anläggningstillgångar			
Nedlagda utgifter på annans fastighet	16	3 061	0
Inventarier, verktyg och installationer	17	5 124	79
		8 185	79
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	18	27 360	27 360
Långfristig fordran intern		937	0
Uppskjuten skattefordran		177	0
		28 474	27 360
Summa anläggningstillgångar		42 676	27 439
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Färdiga varor och handelsvaror	19	2 243	2 146
Varor under tillverkning		0	150
		2 243	2 296
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 897	2 402
Fordringar hos koncernföretag		11 667	43 536
Aktuella skattefordringar		54	0
Övriga fordringar		319	125
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	2 866	2 435
		17 803	48 498
Kassa och bank		21 012	23 357
Summa omsättningstillgångar		41 058	74 151
SUMMA TILLGÅNGAR		83 734	101 590

SKL Kommentus AB
556026-1900

Moderbolag BALANSRÄKNING

	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		21 600	21 600
Reservfond		2 078	2 078
		23 678	23 678
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust	21	13 729	11 398
Årets resultat		133	2 331
		13 862	13 729
Summa eget kapital		37 540	37 407
Obeskattade reserver	22	0	1 542
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		802	0
		802	0
Långfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag		27 145	55 628
		27 145	55 628
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		5 559	1 823
Skulder till koncernföretag		1 992	1 088
Aktuella skatteskulder		0	331
Övriga kortfristiga skulder		652	137
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	10 044	3 634
		18 247	7 013
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		83 734	101 590

SKL Kommentus AB
556026-1900

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

(Tkr)

	<i>Bundet eget kapital</i>		<i>Fritt eget kapital</i>		
	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserad vinst eller förlust	Årets resultat	Summa eget kapital
	Not				
Ingående balans per 1 januari 2016	21 600	2 078	10 185	1 213	35 076
Disposition av föregående års resultat			1 213	-1 213	0
Årets resultat				2 331	2 331
Utgående balans per 31 december 2016	21 600	2 078	11 398	2 331	37 407

Aktiekapital 216 000 aktier á kvotvärde 100 kronor.

	<i>Bundet eget kapital</i>		<i>Fritt eget kapital</i>		
	Aktie-	Reserv-	Balanserad	Årets	Summa
Not	kapital	fond	vinst eller	resultat	eget
			förlust		kapital
Ingående balans per 1 januari 2017	21 600	2 078	11 398	2 331	37 407
Disposition av föregående års resultat			2 331	-2 331	0
Årets resultat				133	133
Utgående balans per 31 december 2017	21 600	2 078	13 729	133	37 540

Aktiekapital 216 000 aktier á kvotvärde 100 kronor.

SKL Kommentus AB
556026-1900

Moderbolaget

KASSAFLÖDESANALYS

(Tkr)	Not	2017-01-01 2017-12-31	2016-01-01 2016-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		2 070	4 275
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:			
Avskrivningar		1 319	238
Förändringar i avsättningar		802	0
Betald inkomstskatt		-841	-553
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		3 350	3 960
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Minskning(+)/ökning(-) av varulager		53	141
Minskning(+)/ökning(-) av övriga kortfristiga fordringar		29 859	19 819
Minskning(-)/ökning(+) av övriga kortfristiga skulder		-20 118	-520
Kassaflöde från den löpande verksamheten		13 144	23 400
Investeringsverksamheten			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-7 070	0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-8 419	-44
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-15 489	-44
Utbetalt koncernbidrag		0	0
Årets kassaflöde		-2 345	23 356
Likvida medel vid årets början		23 357	1
Likvida medel vid årets slut		21 012	23 357

SKL Kommentus AB
556026-1900

NOTER

Not 1 Allmän information

SKL Kommentus AB med organisationsnummer 556026-1900 är ett aktiebolag registrerat i Sverige med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Hornsgatan 15, 117 99 Stockholm. Företagets verksamhet omfattar bok- och blankettförlagsrörelse och samköps- och upphandlingsorgan för bl.a kommuner, landsting och regioner samt att bedriva därmed förenlig verksamhet.

SKL Kommentus AB ägs till 98% av SKL Företag AB, org.nr 556117-7535, som i sin tur ägs av Sveriges Kommuner och Landsting, org.nr 222000-0315, båda med säte i Stockholm.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar de företag i vilka moderbolaget direkt eller genom dotterföretag innehar mer än 50% av röstetalet, eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande enligt ÄRL 1:4.

Not 2 Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Företaget tillämpar Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* ("K3").

Intäkter

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av den ersättning som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för mervärdesskatt, rabatter, returer och liknande avdrag.

SKL Kommentus ABs intäkter består i huvudsak av varuförsäljning.

Varuförsäljning

Intäkter från försäljning av varor redovisas när varorna levererats och äganderätten har överförts till kunden, varmed samtliga villkor nedan är uppfyllda:

- Företaget har överfört de väsentliga risker och fördelar som är förknippade med varornas ägande,
- företaget inte längre har något sådant engagemang i den löpande förvaltningen som vanligtvis förknippas med ägande och utövar inte heller utövar någon reell kontroll över de sålda varorna,
- inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt,
- det ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget, och
- de utgifter som uppkommit eller som förväntas uppkomma till följd av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Försäljning av tjänster

Intäkter från försäljning av tjänster på löpande räkning redovisas som intäkt i den period arbetet utförs och material levereras eller förbrukas.

Utdelning

Utdelningsintäkter redovisas när ägarens rätt att erhålla betalning har fastställts.

SKL Kommentus AB
556026-1900

Leasingavtal

Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal. Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing.

Leasetagare

Leasingavgifter vid operationella leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden, såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar användarens ekonomiska nytta över tiden.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda i form av löner, bonus, betald semester, betald sjukfrånvaro m m samt pensioner redovisas i takt med intjänandet. Beträffande pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning klassificeras dessa som avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner. Företaget har endast avgiftsbestämda pensionsplaner. Det finns inga övriga långfristiga ersättningar till anställda.

Avgiftsbestämda planer

För avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat oberoende juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Företagets resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas vilket normalt sammanfaller med tidpunkten för när premier erläggs.

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition i resultaträkningen.

Inkomstskatter

Skattekostnaden utgörs av summan av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuell skatt

Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Skattepliktigt resultat skiljer sig från det redovisade resultatet i resultaträkningen då det har justerats för ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader samt för intäkter och kostnader som är skattepliktiga eller avdragsgilla i andra perioder. Aktuell skatteskuld beräknas enligt de skattesatser som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan det redovisade värdet på tillgångar och skulder i de finansiella rapporterna och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat. Uppskjuten skatt redovisas enligt den s k balansräkningsmetoden. Uppskjutna skatteskulder redovisas för i princip alla skattepliktiga temporära skillnader, och uppskjutna skattefordringar redovisas i princip för alla avdragsgilla temporära skillnader i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Obeskattade reserver redovisas inklusive uppskjuten skatteskuld.

Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar omprövas varje balansdag och reduceras till den del det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga resultat kommer att finnas tillgängliga för att utnyttjas, helt eller delvis, mot den uppskjutna skattefordran.

Värderingen av uppskjuten skatt baseras på hur företaget, per balansdagen, förväntar sig att återvinna det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller reglera det redovisade värdet för motsvarande skuld. Uppskjuten skatt beräknas baserat på de skattesatser och skatteregler som har beslutats före balansdagen.

Aktuell och uppskjuten skatt för perioden

Aktuell och uppskjuten skatt redovisas som en kostnad eller intäkt i resultaträkningen, utom när skatten är hänförlig till transaktioner som redovisats direkt mot eget kapital. I sådana fall ska även skatten redovisas direkt mot eget kapital.

Immateriella tillgångar*Anskaffning genom separata förvärv*

Immateriella tillgångar som förvärvats separat redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens uppskattade nyttjandeperiod, vilken uppskattas till 5 år. Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns en indikation på att dessa har förändrats jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Effekten av eventuella ändringar i uppskattningar och bedömningar redovisas framåtriktat. Avskrivning påbörjas när tillgången kan användas.

Goodwill

Goodwill redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivningar kostnadsförs så att tillgångens anskaffningsvärde skrivs av linjärt över dess bedömda nyttjandeperiod, vilken uppskattas till 10 år.

Borttagande från balansräkningen

En immateriell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Den vinst eller förlust som uppkommer när en immateriell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Detta redovisas i resultaträkningen som en övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Anskaffningsvärdet består av inköpspriset och utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet för att bringa den på plats och i skick att användas. Tillkommande utgifter inkluderas endast i tillgången eller redovisas som en separat tillgång, när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med posten kommer att tillfalla företaget och att anskaffningsvärdet för densamma kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla övriga kostnader för reparationer och underhåll samt tillkommande utgifter redovisas i resultaträkningen i den period då de uppkommer.

Då skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter bedöms vara väsentlig, delas tillgången upp på dessa komponenter.

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar kostnadsförs så att tillgångens anskaffningsvärde, eventuellt minskat med beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut, skrivs av linjärt över dess bedömda nyttjandeperiod. Om en tillgång har delats upp på olika komponenter skrivs respektive komponent av separat över dess nyttjandeperiod. Avskrivning påbörjas när den materiella anläggningstillgången kan tas i bruk. Materiella anläggningstillgångars nyttjandeperioder uppskattas till:

Byggnader:

Förbättringsutgift på annans fastighet	20 år
--	-------

Maskiner och andra tekniska anläggningar:

Inventarier	5 år
-------------	------

Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns indikationer på att förväntad förbrukning har förändrats väsentligt jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Då företaget ändrar bedömning av nyttjandeperioder, omprövas även tillgångens eventuella restvärde. Effekten av dessa ändringar redovisas framåtriktat.

Borttagande från balansräkningen

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring, eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången eller komponenten. Den vinst eller förlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Den realisationsvinst eller realisationsförlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen redovisas i resultaträkningen som en övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

SKL Kommentus AB
556026-1900**Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar**

Vid varje balansdag analyserar företaget de redovisade värdena för materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar för att fastställa om det finns någon indikation på att dessa tillgångar har minskat i värde. Om så är fallet, beräknas tillgångens återvinningsvärde för att kunna fastställa värdet av en eventuell nedskrivning. Där det inte är möjligt att beräkna återvinningsvärdet för en enskild tillgång, beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader är det pris som företaget beräknar kunna erhålla vid en försäljning mellan kunniga, av varandra oberoende parter, och som har ett intresse av att transaktionen genomförs, med avdrag för sådana kostnader som är direkt hänförliga till försäljningen. Vid beräkning av nyttjandevärde diskonteras uppskattat framtida kassaflöde till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt som återspeglar aktuell marknadsbedömning av pengars tidsvärde och de risker som förknippas med tillgången. För att beräkna de framtida kassaflödena har företaget använt budget och prognoser för de kommande fem åren.

Om återvinningsvärdet för en tillgång (eller kassagenererande enhet) fastställs till ett lägre värde än det redovisade värdet, skrivs det redovisade värdet på tillgången (eller den kassagenererande enheten) ned till återvinningsvärdet. En nedskrivning har omedelbart kostnadsföras i resultaträkningen.

Vid varje balansdag gör företaget en bedömning om den tidigare nedskrivningen inte längre är motiverad. Om så är fallet återförs nedskrivningen delvis eller helt. Då en nedskrivning återförs, ökar tillgångens (den kassagenererande enhetens) redovisade värde. Det redovisade värdet efter återföring av nedskrivning får inte överskrida det redovisade värde som skulle fastställts om ingen nedskrivning gjorts av tillgången (den kassagenererande enheten) under tidigare år. En återföring av en nedskrivning redovisas direkt i resultaträkningen.

Andelar i koncernföretag

Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde. Utdelning från dotterföretag redovisas som intäkt när rätten att få utdelning bedöms som säker och kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet beräknas genom tillämpning av först- in-först-ut-metoden (FIFU). Nettoförsäljningsvärde är försäljningsvärdet efter avdrag för beräknade kostnader som direkt kan hänföras till försäljningstransaktionen.

I anskaffningsvärdet ingår utgifter för inköp, tillverkning samt andra utgifter för att bringa varorna till deras aktuella plats och skick. I anskaffningsvärdet för en egentillverkad tillgång ingår, utöver sådana kostnader som direkt kan hänföras till produktionen av tillgången, en skälig andel av indirekta tillverkningskostnader.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när företaget har en befintlig förpliktelse (legal eller informell) som en följd av en inträffad händelse, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

En avsättning omprövas varje balansdag och justeras så att den återspeglar den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen, med hänsyn tagen till risker och osäkerheter förknippade med förpliktelsen. När en avsättning beräknas genom att uppskatta de utbetalningar som förväntas krävas för att reglera förpliktelsen, motsvarar det redovisade värdet nuvärdet av dessa utbetalningar.

Där en del av eller hela det belopp som krävs för att reglera en avsättning förväntas bli ersatt av en tredje part, ska gottgörelsen särredovisas som en tillgång i balansräkningen när det är så gott som säkert att den kommer att erhållas om företaget reglerar förpliktelsen och beloppet kan beräknas tillförlitligt.

Aktieägartillskott

Aktieägartillskott som en ägare lämnar redovisas som en ökning av andelens redovisade värde. Aktieägartillskott som en ägare erhåller redovisas direkt i eget kapital.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse är en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir, eller en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Förpliktelsen redovisas som not.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar företagets förändringar av företagets likvida medel under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Not 3 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Gällande avsättningen till den retroaktiva premieskulden till personalen har beloppet bedömts utifrån de tjänstepensionsavtal som vid var tidsperiod varit aktuella. Upplupna provisionsintäkter har redovisats utifrån en modell som baseras på ledningens bästa bedömning. I övrigt har inga bedömningar gjorts som kan ha en väsentlig effekt på de redovisade beloppen i den finansiella rapporten. Inga antaganden om framtiden eller andra viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen har gjorts som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

SKL Kommentus AB
556026-1900

Not 4 Nettoomsättningens fördelning Koncern

Nettoomsättning per verksamhetsgren	2017	2016
Handels- och förlagsverksamhet	33 609	28 417
Konsulttjänster	46 948	46 770
Upphandling	131 771	115 330
Summa	212 328	190 517

Petroleumprodukter står för 0% (8,7%) av den totala nettoomsättningen.

Nettoomsättning per geografisk marknad	2017	2016
Sverige	212 328	190 517
Summa	212 328	190 517

Not 4 Nettoomsättningens fördelning Moderbolag

Nettoomsättning per verksamhetsgren	2017	2016
Handels- och förlagsverksamhet	29 224	28 750
Koncerninterna intäkter	54 335	0
Summa	83 559	28 750

Nettoomsättning per geografisk marknad	2017	2016
Sverige	83 559	28 750
Summa	83 559	28 750

Not 5 Uppgift om inköp och försäljning inom samma koncern, Koncern

	2017	2016
Inköp	20,3%	18,3%
Försäljning	1,3%	1,2%

Not 5 Uppgift om inköp och försäljning inom samma koncern, Moderbolag

	2017	2016
Inköp	42,0%	25,6%
Försäljning	65,0%	1,4%

SKL Kommentus AB
556026-1900

Not 6 Uppllysning om ersättning till revisorn, Koncern

	2017	2016
Ernst & Young AB revisionsuppdrag	344	75
Deloitte AB revisionsuppdrag	0	108
Summa	344	183

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbetet innefattar granskningen av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget.

Not 6 Uppllysning om ersättning till revisorn, Moderbolag

	2017	2016
Ernst & Young AB revisionsuppdrag	87	13
Deloitte AB revisionsuppdrag	0	32
Summa	87	45

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbetet innefattar granskningen av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget.

Not 7 Leasingavtal, Koncern

Operationella leasingavtal - leasetagare

Företaget är leasetagare genom finansiella leasingavtal avseende bilar, datorer och lokaler. Summan av årets kostnadsförda leasingavgifter avseende finansiella leasingavtal uppgår till 8 513 tkr (7 433). Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara finansiella leasingavtal förfaller enligt följande:

Förfallotidpunkt:	2017	2016
Inom ett år	9 128	8 513
Senare än ett år men inom fem år	12 360	21 487
Summa	21 488	30 000

Not 7 Leasingavtal, Moderbolag

Operationella leasingavtal - leasetagare

Företaget är leasetagare genom finansiella leasingavtal avseende bilar, datorer och lokaler. Summan av årets kostnadsförda leasingavgifter avseende finansiella leasingavtal uppgår till 7 455 tkr (0). Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara finansiella leasingavtal förfaller enligt följande:

Förfallotidpunkt:	2017	2016
Inom ett år	8 037	293
Senare än ett år men inom fem år	10 549	395
Summa	18 586	688

Fram till 2016-12-31 fanns hyresavtalet i SKL Kommentus Inköpscentral AB. Från 2017-01-01 finns hyresavtalet i SKL Kommentus AB.

SKL Kommentus AB
556026-1900

Not 8 Antal anställda, löner, andra ersättningar och sociala kostnader, Koncern

Medeltalet anställda	2017		2016	
	Antal anställda	Varav antal män	Antal anställda	Varav antal män
	109	32	97	26
Totalt	109	32	97	26

	2017-12-31	2016-12-31
Fördelning ledande befattningshavare per balansdagen		
Kvinnor:		
styrelseledamöter	4	4
andra personer i företagets ledning inkl VD	7	5
Män:		
styrelseledamöter	3	3
andra personer i företagets ledning inkl VD	1	2
Totalt	15	14

Löner, andra ersättningar m m	2017		2016	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
	67 750	42 428 (18 416)	50 565	24 334 (6 216)
Totalt	67 750	42 428 (18 416)	50 565	24 334 (6 216)

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter och anställda	2017		2016	
	Styrelse och VD (varav tantiem och dylikt)	Övriga anställda	Styrelse och VD (varav tantiem och dylikt)	Övriga anställda
	2 135	65 615	2 073	48 492
Totalt	2 135	65 615	2 073	48 492

Pensioner

Företagets kostnad för avgiftsbestämda pensionsplaner uppgår till 18 416 tkr (6217).

Av företagets pensionskostnader avser 471 tkr (457) gruppen styrelse och VD. Företagets utestående pensionsförpliktelse till dessa uppgår till 0 (0).

Avtal om avgångsvederlag

Mellan företaget och verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från företagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 12 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas ej mot andra inkomster. Vid uppsägning från verkställande direktörens sida utgår inget avgångsvederlag.

SKL Kommentus AB
556026-1900

Not 8 Antal anställda, löner, andra ersättningar och sociala kostnader, Moderbolag

Medeltalet anställda	2017		2016	
	Antal anställda	Varav antal män	Antal anställda	Varav antal män
	30	6	6	1
Totalt	30	6	6	1

	2017-12-31	2016-12-31
Fördelning ledande befattningshavare per balansdagen		
Kvinnor:		
styrelseledamöter	4	4
andra personer i företagets ledning inkl VD	7	5
Män:		
styrelseledamöter	3	3
andra personer i företagets ledning inkl VD	1	2
Totalt	15	14

Löner, andra ersättningar m m	2017		2016	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
	18 642	9 957 (3 601)	4 470	2 305 (618)
Totalt	18 642	9 957 (3 601)	4 470	2 305 (618)

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter och anställda	2017		2016	
	Styrelse och VD (varav tantiem och dylikt)	Övriga anställda	Styrelse och VD (varav tantiem och dylikt)	Övriga anställda
	1 985	16 657	1 953	2 517
Totalt	1 985	16 657	1 953	2 517

Pensioner

Företagets kostnad för avgiftsbestämda pensionsplaner uppgår till 2798 tkr (618).

Företagets pensionskostnader avser 471 tkr (457) gruppen styrelse och VD. Företagets utestående pensionsförpliktelse till dessa uppgår till 0 (0).

Avtal om avgångsvederlag

Mellan företaget och verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från företagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 12 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas ej mot andra inkomster. Vid uppsägning från verkställande direktörens sida utgår inget avgångsvederlag.

Mellan företaget och andra ledande befattningshavare gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från företagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 6 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas ej mot andra inkomster. Vid uppsägning från ledande befattningshavarens sida utgår inget avgångsvederlag.

SKL Kommentus AB
556026-1900

Not 9 Avskrivningar och nedskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar, Koncern

	2017	2016
Programvaror	-1 118	-1 493
Goodwill	-612	-612
Förbättringsutgifter på annans fastighet	-26	-31
Inventarier, verktyg och installationer	-415	-522
Summa	-2 171	-2 658

Not 9 Avskrivningar och nedskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar, Moderbolag

	2017	2016
Programvaror	-1 053	0
Förbättringsutgifter på annans fastighet	-26	-30
Inventarier, verktyg och installationer	-240	-208
Summa	-1 319	-238

Not 10 Övriga ränteintäkter och liknande intäkter Koncern

	2017	2016
Ränteintäkter	8	16
Summa	8	16

Not 10 Övriga ränteintäkter och liknande intäkter Moderbolag

	2017	2016
Ränteintäkter	1	3
Summa	1	3

Not 11 Räntekostnader och liknande kostnader Koncern

	2017	2016
Räntekostnader	-872	-295
Kursdifferenser	-35	-4
Summa	-907	-299

Not 11 Räntekostnader och liknande kostnader Moderbolag

	2017	2016
Räntekostnader	-599	-139
Kursdifferenser	-33	-4
Summa	-632	-143

SKL Kommentus AB
556026-1900

Not 12 Bokslutsdispositioner Moderbolag

	2017	2016
Lämnat koncernbidrag (Affärsconcept i Stockholm AB)	-3 200	0
Förändring periodiseringsfond	1 542	-1 000
Summa	-1 658	-1 000

Not 13 Skatt på årets resultat Koncern

	2017	2016
Aktuell skatt	-8 872	-9 302
Justeringar som redovisats innevarande år avseende tidigare års aktuella skatt	0	-154
Uppskjuten skatt	2 188	-461
Skatt på årets resultat	-6 684	-9 917

Avstämning årets skattekostnad

	2017	2016
Redovisat resultat före skatt	26 985	42 114
Skatt beräknad med skattesats 22 %	-5 937	-9 265
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader avseende goodwill	-135	-135
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter avseende räntor	1	4
Skatteeffekt av ej skattepliktiga kostnader avseende räntor	-19	0
Skatt på schablonintäkter	-2	-1
Skatt på återföring periodiseringsfond	-581	
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-2 199	-366
Summa	-8 872	-9 763
Justeringar som redovisats innevarande år avseende tidigare års aktuella skatt	0	-154
Uppskjuten skatt	2 188	0
Årets redovisade skattekostnad	-6 684	-9 917

Not 13 Skatt på årets resultat Moderbolag

	2017	2016
Aktuell skatt	-455	-790
Justeringar som redovisats innevarande år avseende tidigare års aktuella skatt	0	-154
Uppskjuten skatt	176	0
Skatt på årets resultat	-279	-944

Avstämning årets skattekostnad

	2017	2016
Redovisat resultat före skatt	412	3 275
Skatt beräknad med skattesats 22 %	-91	-721
Skatt på schablonintäkter	-1	0
Skatteeffekt övriga ej avdragsgilla kostnader	-363	-69
Summa	-455	-790
Uppskjuten skatt	176	0
Årets redovisade skattekostnad	-279	-944

SKL Kommentus AB
556026-1900

Not 14 Programvaror Koncern

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	12 369	10 950
Inköp	4 541	1 458
Försäljningar/utrangeringar	-706	-39
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	16 204	12 369
Ingående avskrivningar enligt plan	-8 481	-6 979
Försäljningar/utrangeringar	706	-9
Årets avskrivningar enligt plan	-1 117	-1 493
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-8 892	-8 481
Utgående planenligt restvärde	7 312	3 888

Not 14 Programvaror Moderbolag

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 930	2 930
Inköp	7 070	0
Försäljningar/utrangeringar	-604	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	9 396	2 930
Ingående avskrivningar enligt plan	-2 930	-2 930
Försäljningar/utrangeringar	604	0
Årets avskrivningar enligt plan	-1 053	0
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-3 379	-2 930
Utgående planenligt restvärde	6 017	0

Not 15 Goodwill Koncern

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	7 156	7 156
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 156	7 156
Ingående avskrivningar	-5 544	-4 932
Årets avskrivningar enligt plan	-612	-612
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 156	-5 544
Utgående planenligt restvärde	1 000	1 612

Not 16 Nedlagda utgifter på annans fastighet Koncern

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	349	349
Inköp	3 086	0
Försäljningar/utrangeringar	-21	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 414	349
Ingående avskrivningar enligt plan	-331	-300
Försäljningar/utrangeringar	4	0
Årets avskrivningar enligt plan	-26	-31
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-353	-331
Utgående planenligt restvärde	3 061	18

Not 16 Nedlagda utgifter på annans fastighet Moderbolag

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	327	327
Inköp	3 087	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 414	327
Ingående avskrivningar enligt plan	-327	-297
Årets avskrivningar enligt plan	-26	-30
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-353	-327
Utgående planenligt restvärde	3 061	0

SKL Kommentus AB
556026-1900

Not 17 Inventarier, verktyg och installationer Koncern

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	3 856	3 708
Inköp	5 332	148
Försäljningar/utrangeringar	-2 901	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	6 287	3 856
Ingående avskrivningar enligt plan	-3 252	-2 730
Försäljningar/utrangeringar	2 706	0
Årets avskrivningar enligt plan	-416	-522
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-962	-3 252
Utgående planenligt restvärde	5 325	604

Not 17 Inventarier, verktyg och installationer Moderbolag

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 028	1 984
Inköp	5 332	44
Försäljningar/utrangeringar	-1 723	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 637	2 028
Ingående avskrivningar enligt plan	-1 949	-1 741
Försäljningar/utrangeringar	1 676	0
Årets avskrivningar enligt plan	-240	-208
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-513	-1 949
Utgående planenligt restvärde	5 124	79

Not 18 Andelar i koncernföretag Moderbolag

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärde	30 358	30 358
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	30 358	30 358
Ingående nedskrivningar	-2 998	-2 998
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-2 998	-2 998
Utgående redovisat värde	27 360	27 360

Företagets innehav av andelar i koncernföretag

Företagets namn	Kapital-andel	Rösträtts-andel	Antal andelar	Redovisat värde	
				2017-12-31	2016-12-31
AffärsConcept i Stockholm AB	100%	100%	100%	6 305	6 305
SKL Kommentus Media AB	100%	100%	100%	100	100
SKL Kommentus Inköpscentral AB	100%	100%	100%	20 955	20 955
Summa				27 360	27 360

Företagets namn

Org.nr

Säte

AffärsConcept i Stockholm AB
SKL Kommentus Media AB
SKL Kommentus Inköpscentral AB

556526-3182
556819-4764
556819-4798

Stockholm
Stockholm
Stockholm

SKL Kommentus AB
556026-1900

Not 22 Obeskattade reserver Moderbolag

	2017-12-31	2016-12-31
Periodiseringsfond avsatt 2015	0	542
Periodiseringsfond avsatt 2016	0	1 000
Summa	0	1 542

Not 23 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter Koncern

	2017-12-31	2016-12-31
Upplupna löner	0	474
Upplupna semesterlöner	4 715	3 392
Upplupna sociala avgifter	5 838	4 150
Förutbetalda abonnemangsintäkter	1 414	2 328
Förutbetalda intäkter	6 058	7 717
Övriga poster	8 711	5222
Summa	26 736	23 283

Not 23 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter Moderbolag

	2017-12-31	2016-12-31
Upplupna löner	0	263
Upplupna semesterlöner	1 553	298
Upplupna sociala avgifter	1 752	447
Förutbetalda abonnemangsintäkter	1 414	2 328
Övriga poster	5 325	298
Summa	10 044	3 634

Not 24 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser Koncern

	2017-12-31	2016-12-31
Ställda säkerheter		
Företagsinteckning	Inga	300
Eventualförpliktelser	Inga	Inga

Not 24 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser Moderbolag

	2017-12-31	2016-12-31
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Eventualförpliktelser	Inga	Inga

SKL Kommentus AB
556026-1900

Not 25 Händelser efter balansdagen

Styrelsen i moderbolaget SKL Kommentus AB beslutade den 7 december 2017 att aktivera det vilande dotterbolaget SKL Kommentus Media AB med start 1 januari 2018. Från detta datum sker en övergång av verksamhet, vilket innebär att affärsområdet HR & Chefsstöds (f d Media) försäljningsverksamhet och anställda verkar i SKL Kommentus Media AB. Därmed finns enbart koncernens styr- och stöдавdelningar organiserade i moderbolaget. SKI erbjuder från och med den 1 januari 2018 tjänsten Hållbarhetskollen utan kostnad till de upphandlande myndigheter som erlägger serviceavgiften och därmed blir avropsberättigade på ramavtalen för året. AC har vidtagit ett antal strategiska åtgärder som syftar till att säkerställa ett positivt resultat för 2018. Bland annat utvecklas verksamhetens försäljningsplaner och strategier ytterligare och affärsutvecklingsteamet har förstärks.

Stockholm den 11/4-2018

Pether Roslund
Styrelsens ordförande

Anna Fransson

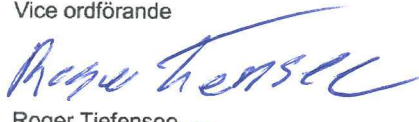
Lena Dahl

Eva-Lotta Lowstedt Lundell
Verkställande direktör

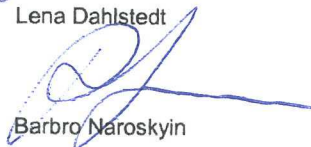
Anders Wilander
Vice ordförande

Roger Tiefensee

Lena Dahlstedt

Barbro Narsoskyin

Vår revisionsberättelse har avgivits den

19/4-2018

Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor